

Jugokomunistički zločini nakon završetka Drugog svjetskog rata

Jugokomunistički zločini nakon završetka Drugog svjetskog rata ili **Partizanski zločini nakon završetka Drugog svjetskog rata** označavaju niz zločina genocidarnog razmjera nad zarobljenim Hrvatima, Muslimanima, Slovencima, Srbima i pripadnicima drugih naroda bivše Jugoslavije od strane totalitarnog režima pod Titovim vrhovnim zapovjedništvom.

Bez suđenja masovno su ubijani vojnici i civili, među kojima je bilo najviše Hrvata ali i brojnih pripadnika drugih naroda iz svih bivših jugoslavenskih republika. Veliki broj intelektualaca, uglednika, državnih službenika bivše NDH i osoba koje su bili nepodobne zbog vjerskog ili nacionalnog opredjeljenja jugokomunisti su oduzeli pravo na život. Jugoslavenska komunistička nomenklatura desetljećima je skrivala i relativizirala svoje strašne zločine. Javne rasprave i istrage bile su zabranjene. Na području Slovenije evidentirano je preko 600 masovnih prikrivenih grobišta različite veličine s preko 100 tisuća ubijenih ljudi a u Hrvatskoj preko 900 s mogućih 90.000 žrtava.

U poraću je ubijeno i više od 50.000 pripadnika njemačke manjine.

Pobjednički komunistički partizani smatrali su paušalno protukomuniste kolaboracioniste, s kojima se po završetku rata moglo po volji postupati. Činjenicu da su protukomunističke izbjeglice bile žrtve komunističkog partizanskog nasilja (Jugoslavenske armije) sve do raspada Jugoslavije službena državna strana je nijekala. ^[1]

Procesom demokratizacije i osamostaljenja Hrvatske i Slovenije bio je popraćen raspravom o pomirbi, kojom je bio razbijen titoistički tabu koji je prešućivao zločine titoizma i štutio Titove zločince. Iako nije došlo do njihove osude, ipak je ponekim miroljubljivim gestama prije svega misama ili komemoracijama postignuta osnovna suglasnost u osudi titoističkih pokolja ratnih zarobljenika i civila.

Raspadom Jugoslavije i nakon sto je režim izgubio svaki legitimitet dobila su na snazi kazivanja o vlastitom identitetu njegovana i inozmstvu u izbjegličkim krugovima. ^[2]

Strategija jugoslavenskih komunista

Od svojeg osnivanja (1919.g.) bila je podružnica ("sekcija") kominterne, koja je bila jedan od međunarodnih instrumenata Sovjetskog Saveza. Osnovna ideja i politika komunističkoga bloka bilo je provođenje svjetske revolucije s ciljem nasilnog rušenja svih režima i vlasti i uspostavljanje komunističkog svjetskog poretka. Komunizam nije dopuštao mogućnost da se uspostava komunizma može dogoditi mirnim putem, nego samo neograničenim revolucionarnim nasiljem. Diktaturu proletarijata su komunisti nazivali "*najžešćim i najnemilosrdnijim ratom u povijesti*". Takvim ekstremnim ideološkim temeljima komunističke partije su odgajale svoje članove, kojisu s golemom mržnjom provodili revolucionarno nasilje. Tijekom rata komunisti su prikupljali podatke i o običnim, u rat neuključenim građanima, koji su im mogli biti politička konkurencija nakon rata. U komunizmu je bilo nepoželjno i neprijateljsko sve što nije komunizam. Sve su ih jednostavno označili pojmom "narodni neprijatelji" te su svoju političku strukturu pripremali za konačni i odlučni poratni boj u kojem će fizički pogubiti sve komunističkom režimu nepoželjne osobe. ^[3]

KPJ se u Drugi svjetski rat uključila s jasnim komunističkim ciljevima. Tome su bili podređeni svi vojni i politički potezi jugoslavenskih komunista.

Govor Moše Pijade sa prvog zasjedanja AVNOJ-a 1942. u Bihaću objašnjava strategiju osvajanja vlasti: ^{[4][5]}

...potrebno je zato stvoriti toliko mnogo beskućnika, da ovi beskućnici budu većina u državi. Stoga mi moramo da palimo. Pripućaćemo pa ćemo se povući. Nemci nas neće naći, ali će iz osвете da pale sela. Onda će nam seljaci, koji tamo ostanu bez krova, sami doći i mi ćemo imati narod uza se pa ćemo na taj način postati gospodari situacije. Oni koji nemaju ni kuće ni zemlje ni stoke, brzo će se i sami priključiti nama, jer ćemo im obećati veliku pljačku. Teže će biti sa onima koji imaju neki posed. Njih ćemo

povezati uza se predavanjima, pozorišnim predstavama i drugom propagandom... Tako ćemo postepeno proći kroz sve pokrajine. Seljak koji poseduje kuću, zemlju i stoku, radnik koji prima platu i ima hleba, za nas ništa ne vredi. Mi od njih moramo načiniti beskućnike, proletere... Samo nesrećnici postaju komunisti, zato mi moramo nesreću stvoriti, mase u očajanje baciti, mi smo smrtni neprijatelji svakog blagostanja, reda i mira...

Križni put

Pod imenom Križni put (1945.) podrazumjevaju se marševi smrti i komunistički teror uglavno nad Hrvatima 1945. i kasnije. Većina zarobljenika ubijena je tijekom marševa kroz SFR Jugoslaviju i u zarobljeničkim logorima tijekom slijedećih mjeseci.

Zbog strategije prešućivanja samo je mali dio tih grobišta istražen i obilježen.

Zarobljenički i koncentracijski logori

Komunistička vlast je nakon završetka rata uz njemačku nacionalnu manjinu u Hrvatskoj i Vojvodini Hrvate izlagala sustavnoj represiji. U prvim mjesecima nakon preuzimanja vlasti (koje su komunisti eufemistički nazvali "oslobođenje") uhitili ili likvidirali velik broj intelektualaca i drugih ne-komunista. Partizanska vojska u Hrvatskoj je od rujna 1944. do svibnja 1945. upravljala u Hrvatskoj s 19 koncentracijskih logora, u kojima je Titov režim držao zatočeno desetke tisuća hrvatskih civila i manji dio vojnih ratnih zarobljenika. Među najzloglasnije logore spadaju Logor Kninčanin, Radni logor Valpovo, Sabirni logor Josipovac i Politički logor Goli otok.

Aleksandar Ranković, ministar unutarnjih poslova i šef vojne i tajne policije 1.veljače 1951.godine, u beogradskoj skupštini podnio je izvješće. U njemu među ostalim stoji:

☞ *„Kroz naše zatvore je prošlo između 1945. i 1951. 3,777,776 zatvorenika, dok smo likvidirali 586,000 narodnih neprijatelja.“*

(Aleksandar Ranković, iz izvještaja u beogradskoj skupštini, Politika, Beograd, 1.veljače 1951., str.1)

Konfiskacije

Jugoslavenski su komunisti od 1941. do 1990. pod tzv. antifašističkom pokretom podrazumjevali i socijalističku revoluciju. Nakon završetka rata provedena je nacionalizacija privatne imovine. Konfiscirana je imovina osoba koje su bile povezane s institucijama NDH, ratnih zločinaca, poljoprivrednih gospodarstva gotovo cijele njemačke nacionalne manjine te oduzimanjem kapitala jugoslavenske industrije metalurgije, kemijske industrije, tekstilne industrije, drvne industrije itd.

Do kraja 1945. država je oduzela gotovo cijelu imovinu na području industrije, rudarstva, metalurgije i naftnu industriju bivšim vlasnicima.

28. travnja 1948. ukinut je privatni sektor u sitnoj trgovini, ugostiteljstvu i ostalim granama sitne proizvodnje i na području usluga.

Aristocid

🔍 *Podrobniji članak o temi: Aristocid*

Komunisti su likvidirali velik broj intelektualaca, pisaca, gospodarstvenika. Između ostalih, to su bili pisci: Ivan Softa, Marijan Marijašević, Marijan Blažić, Bonaventura Radonić, Kerubin Šegvić,^[6] Jerko Skračić, Vladimir Jurčić; pjesnici: Stanko Vitković, Branko Klarić, Gabrijel Cvitan, Petar Perica; novinari: Mijo Bzik, Agathe von Hausberger, Ivan Maronić, Vilim Peros, Danijel Uvanović, Tias Mortigijja, Stanislav Polonijo... Tu je bilo i brojnih hrvatskih inženjera, tehničara, časnika, svećenika itd.

Zablude o komunističkoj Jugoslaviji

Unutar zapadnoeuropskih suočavanja, poseban problem predstavljaju države nastale raspadom bivše komunističke Jugoslavije jer je ta država tijekom hladnog rata igrala posebnu ulogu. Iz tog razloga je komunistička Jugoslavija od zapadnog svijeta dobivala gospodarsku i drugačiju pomoć, a na Zapadu je Jugoslavija prikazivana krajnje neobjektivno, poput rajске oaze u paklu ostalog komunističkog svijeta. Taj neobjektivni refleks zadržao se u zapadnoj Europi i dvadesetak godina nakon raspada Jugoslavije.^[7] Primjerice u crnoj knjizi komunizma je prešućena samo komunistička Jugoslavija unatoč činjenici da je u odnosu na broj stanovnika Titov režim pogubio veći postotak ljudi nego što je to bio slučaj u drugom europskim komunističkim državama. To se najjasnije vidi iz točnih poimenačkih podataka za svećenstvo: jugokomunisti su na hrvatskim područjima ubili 664 svećenika, časnih sestara i sjemeništara. To je više nego što su bila ukupna pogubljenja svećenika u svim europskim komunističkim zemljama zajedno.

Zbog golemih ratnih i poratnih zločina, te dugogodišne represije totalitarnog režima komunističke Jugoslavije, Tito je od strane jednog istraživača Havajskog sveučilišta na temelju knjige Operation Slaughterhouse Ivana Prčele koja barata pretjeranim brojkama od 600.000 poginulih na Križnom putu neopravdano svrstan među deset najvećih megaubojica u 20. stoljeću.^[8]

Povezani članci

- Crna knjiga komunizma u Hrvatskoj
- Partizanski zločini u Drugom svjetskom ratu
- Državni terorizam

Izvori

- [1] Dr. Florian Thomas Rulitz, *Bleiburška i vetrinjska tragedija*, Počasni bleiburški vod, Zagreb, 2012., ISBN 978-953-7379-03-2, str. 16.
- [2] Steindorff, recenzija knjige Böhler/Rettl, Geschichtspolitik in Kroatien, <http://hsozkult.geschichte.hu-berlin.de/rezensionen/2009-2-030>.
- [3] Dr. Florian Thomas Rulitz, *Bleiburška i Vetrinjska tragedija*, Počasni bleiburški vod, Zagreb, 2012., ISBN 978-953-7379-03-2, str. 27.
- [4] Vladislav B. Sotirović, Na odru Titografije, Lithuanian University of Educational Sciences Press, T. Ševčenkos g. 31, LT-03111 Vilnius, Lithuania, 2012, ISBN 978-609-408-241-2
- [5] <http://www.casnik.si/index.php/2013/03/14/sedemdeset-let-prikrita-resnica/>
- [6] <http://hrcak.srce.hr/file/62394> Mario Jereb, Jesu li Hrvati postali Goti?, ČSP, br. 3., 869.-882. (2008.)
- [7] Dr. Florian Thomas Rulitz, *Bleiburška i Vetrinjska tragedija*, Počasni bleiburški vod, Zagreb, 2012., ISBN 978-953-7379-03-2, str. 25.
- [8] <http://www.hawaii.edu/powerkills/NOTE1.HTM> Mega murderers.

Literatura

- Mitja Ferenc i Želimir Kužatko: *Prikrivena grobišta Hrvata u Republici Sloveniji*
- Dusper, Zvonimir: *U vrtlogu Bleiburga*, Rijeka: Vitagraf, 1996. (2. nadopunjeno izdanje)
- Mate Rupić: *Partizanska i komunistička represija i zločini u Hrvatskoj 1944. - 1946. - Dokumenti*, Zagreb: 2009, ISBN 953-6659-20-4
- Jurčević, Josip: *Bleiburg*, Zagreb: Dokumentacijsko informacijsko središte - DIS, 2005.

Vanjske poveznice

- Jaskanske novine: lipanj 2006. (http://domovina.110mb.com/zlocini_komunizma_41-45_i_dalje.htm)
- Hakawe: Profesor Goran Jurišić o Zločinima komunizma (http://hakave.org/index.php?option=com_content&task=view&id=1406)
- Komisija za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava (http://www.cwc-hsk.de/sites/default/files/izvjesce_vijeca_komisije.pdf) Vijeće za utvrđivanje poratnih žrtava komunističkog sustava ubijenih u inozemstvu - Izvješće o radu od 28. travnja 1992. do 15. rujna 1999.

Izvori rabljeni u članku i suradnici

Jugokomunistički zločini nakon završetka Drugog svjetskog rata *Izvor:* <http://hr.wikipedia.org/w/index.php?oldid=4208566> *Doprinositelji:* Bugoslav, Croq, Delicalen, Dzenanz, F karlo, Flopy, Kubura, Playmen, Roberta F., 11 anonimne izmjene

Izvori, licencije i suautori slika

Slika:Wikiquote-logo.svg *Izvor:* <http://hr.wikipedia.org/w/index.php?title=Datoteka:Wikiquote-logo.svg> *Licencija:* Public Domain *Doprinositelji:* -xfi-, Dbc334, Doodledoo, Elian, Guillom, Jeffq, Krinkle, Maderibeyza, Majorly, Nishkid64, RedCoat, Rei-artur, Rocket000, 11 anonimne izmjene

Slika:Vista-xmag.png *Izvor:* <http://hr.wikipedia.org/w/index.php?title=Datoteka:Vista-xmag.png> *Licencija:* GNU General Public License *Doprinositelji:* Cpro, Rocket000, Romaine, Sasa Stefanovic, Trijnstel, 1 anonimne izmjene

Licencija

Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0
[//creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/)
